

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Kan man lita på forskning om klimatförändringen?

Rapeli, Lauri

Published in:
Västra Nyland

Published: 23/07/2021

Document Version
Accepted author manuscript

Document License
Publisher rights policy

[Link to publication](#)

Please cite the original version:

Rapeli, L. (2021). Kan man lita på forskning om klimatförändringen? *Västra Nyland*, 21.
<https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202201219783>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Kan man lita på forskning om klimatförändringen?

Översvämningen i Tyskland och Belgien, massiva markbränder i olika länder, värmeböljan i Kanada och även hos oss har dominerat nyheterna i sommar. Enligt forskarna, är klimatförändringen den primära orsaken bakom olika typer av extrema väderförhållanden och naturkatastrofer. Enligt en rapport från FN, ökade klimatrelaterade katastrofer med hela 83 procent under perioden 2000 till 2019, jämfört med den föregående 20 års perioden. En allt större andel av världens befolkning känner effekterna av klimatförändringen, men ändå finns det många som kallar sig för klimatskeptiker. De, mer eller mindre, förnekar klimatförändringen, eller åtminstone att den skulle förorsakats av människoaktivitet.

En nyckelfråga i debatten är om det går att lita på forskningen, som påstår att klimatförändringen är verklig och att vi människor bär skulden? Svaret är, att om man överhuvudtaget litar på någonting som forskare säger så ska man lita på vad de säger om klimatförändringen. Knappast någonting annat har tillägnats så mycket tid och resurser inom forskningen under de senaste decennierna som klimatförändringen. Forskare från olika discipliner, med hjälp av olika finansörer och helt oberoende av varandra, har otaliga gånger kommit fram till att den globala uppvärmningen inte går att förklara utifrån naturliga orsaker, utan den hänger ihop med koldioxidutsläpp.

Enligt flera omfattande analyser av tusentals studier om klimatförändringen, är ungefär 97 procent av forskare överens om just detta. Det handlar alltså om en helt unik akademisk konsensus. Andra har dessutom studerat forskare som förnekar klimatförändringen. Enligt en färsk analys av dessa forskares akademiska kredibilitet visar bortom allt tvivel, att det inte handlar om folk som kan betraktas som trovärdiga experter gällande klimatförändringen. En del forskar inte överhuvudtaget i ämnet och praktiskt taget ingen har lyckats publicera sådana studier om klimatförändring som bör tas på allvar.

De första studierna som påvisade växthuseffekten, och den av människor producerade koldioxidens skadliga effekt på jordens medeltemperatur, publicerades redan på 1800-talet. Det tog ända till 1980-talet då en konsensus om klimatförändringens dystra verklighet började formis bland forskare. Då inleddes en intensiv period av klimatforskning runtom i världen. Den har ibland varit kritisk mot data som använts som grund för slutsatserna om global uppvärmning. Trots ifrågasättande av, bland annat, den internationella klimatpanelens data, är forskarna säkra på att klimatförändringen är verklig.

Många forskare säger nu, att vi egentligen inte längre försöker stoppa klimatförändringen. Det är för sent för det. Nu gäller det att anpassa sig till dess följder och eventuellt att fundera ifall vi kunde vrida klockan bakåt och återställa naturens balans. Frågan är ifall de kommande generationerna är mer beredda att prioritera kunskap före opinion?

Lauri Rapeli

Forskningschef vid Åbo Akademi